

סנהדרין נה

שמואל	רב	
לא חייב על פחות מבן שלוש שנים	לא חייב על פחות מבן תשע שנים	זכור – לא עשו בו קטן כגדול
חייבו בכל גיל	חייבו בכל גיל	בהמה – עשו בה קטנה כגדולה
" עשתי " כתוב	כל דאיתיה בשוכב – איתיה בנשכב, וכל דליתיה בשוכב – ליתיה בנשכב.	במאי קמיפלגי?

ברייתא לתמוך ברב: תניא כוותיה דרב: זכר בן תשע שנים ויום אחד

רב פפא	רב נחמן בר רב חסדא	ברייתא כרב	
אדרבה, אשה דאורחה היא אמשכב מיחייב, אמידעם אחרינא לא מיחייב. דרך 1	באשה שני משכבות	בין כדרכה בין שלא כדרכה	הבא על הבהמה
בהמה דלאו אורחא היא, לחייב עלה על כל נקב ונקב 2 דרכים	בבהמה משכב אחד	בין כדרכה בין שלא כדרכה – חייב	והאשה המביאה את הבהמה עליה

שאלה: אמר ליה רבינא לרבא: המערה בזכור, מהו?

דחיית השאלה: המערה בזכור – **עשתי** כתוב ביה!

תיקון השאלה: אלא, המערה בבהמה, מהו? א

תשובה: אמר ליה: אם אינו ענין להעראה דכתיבא גבי אחות אביו ואחות אמו, דלא צריכא,

דהא איתקש להעראה דנדה – תניהו ענין להעראה דבהמה.

ויקרא כ: יח-יט

וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֶת־אִשְׁהוֹ דָּוָה וְגִלָּה אֶת־עֲרֹתָהּ אֶת־מִקְרָהּ הֵעֲרָה וְהוּא גִלְתָּהּ אֶת־מִקְוֹר דָּמֶיהָ וְנִכְרְתוּ שְׁנֵיהֶם מִקִּרְבֵּי עַמָּם:

וְעֲרֹת אַחֹת אִמָּךְ וְאַחֹת אָבִיךָ לֹא תִגְלֶה כִּי אֶת־שְׂאֵרוֹ הֵעֲרָה עֹנֶם יִשְׂאוּ:

קושי: מכדי, בהמה מחייבי מיתות בית דין היא, למה לי דכתיב להעראה דידה גבי חייבי כריתות?

לכתביה גבי חייבי מיתות בית דין, וליגמור חייבי מיתות בית דין מחייבי מיתות בית דין!

תירוץ: הואיל וכוליה קרא לדרשא הוא דאתי, כתיבא נמי מילתא דדרשא.

שאלה: בעא מיניה רב אחדבוי בר אמי מרב ששת: המערה בעצמו, מהו?

דחיית השאלה: אמר ליה: קבסתן!

הסבר הדחייה: אמר רב אשי: מאי תיבעי לך? בקושי לא משכחת לה,

כי משכחת לה במשמש מת:

- למאן דאמר משמש מת בעריות פטור, הכא פטור.
- ולמאן דאמר חייב, הכא מיחייב תרתי: מיחייב אשוכב, ומיחייב אנשכב.

שאלה: בעו מיניה מרב ששת: גוי הבא על הבהמה מהו? **תקלה בלי קלון**

• תקלה וקלון בעינן, והכא תקלה איכא, קלון ליכא? **לא הורגים את הבהמה?**

• או דילמא תקלה, אף על פי שאין קלון? **הורגים את הבהמה?**

תשובה 1: אמר רב ששת: תניתוה, **מה אילנות (אשרה) שאין אוכלין ואין שותין ואין מריחין,**

אמרה תורה: השחת, שרוף וכלה, הואיל ובאת לאדם תקלה על ידן. המתעה את חברו מדרכי חיים

לדרכי מיתה – על אחת כמה וכמה = גוי הבא על הבהמה, הורגים את הבהמה

קושי: אלא מעתה, גוי המשתחוה לבהמתו תיתסר ומקטלא?

תירוץ: מי איכא מידי דלישראל לא אסר ולגוי אסר?

קושי על התירוץ: ישראל גופיה ליתסר, מידי דהוה ארביעה?

תירוץ 1: אמר אביי: זה קלונו מרובה, וזה קלונו מועט.

קושי על התירוץ של אביי: והרי אילנות, דאין קלונו מרובה, ואמרה

תורה: השחת, שרוף וכלה!

תירוץ: בבעלי חיים קאמרינן, דחס רחמנא עליהו.

תירוץ 2: רבא אמר: אמרה תורה, בהמה נהנית מעבירה – תיהרג. קושי: והרי אילנות, דאין נהנין מעבירה, ואמרה תורה: השחת, שרוף וכלה! תירוץ: בבעלי חיים קאמרינן, דחס רחמנא עליהו.

ישראל הבא על הבהמה - נהרגת	ישראל המשתחוה לבהמתו – אינו נהרגת
קלונו מרובה	קלונו מעט
בהמה נהנית מעבירה	בהמה לא נהנית מעבירה

תשובה 2: תא שמע: **דבר אחר, שלא תהא בהמה עוברת בשוק ויאמרו: "זו היא שנסקל פלוני על ידה."** מאי לאו, מדסיפא תקלה וקלון, רישא **לפי שבאה לאדם תקלה על ידה** תקלה בלא קלון.

- והיכי דמי? גוי הבא על הבהמה. **גוי הבא על הבהמה, הורגים את הבהמה דחיייה:** לא, סיפא תקלה וקלון. רישא הא קא משמע לך: דאפילו קלון בלא תקלה נמי מחייבי.
 - והיכי דמי? ישראל הבא על הבהמה בשוגג, וכדבעי רב המנונא. **חיוזק לדחיייה משאלת רב המנונא:** דבעי רב המנונא: ישראל הבא על הבהמה בשוגג, מהו?
 - תקלה וקלון בעינן, והכא קלון איכא, תקלה ליכא?
 - או דילמא קלון, אף על פי שאין תקלה?
- תשובה 1 לשאלת רב המנונא:** אמר רב יוסף: תא שמע, **בת שלש שנים ויום אחד מתקדשת בביאה, ואם בא עליה יבם קנאה, וחייבין עליה משום אשת איש. ומטמאה את בועלה, לטמא משכב תחתון כעליון. ניסת לכהן – אוכלת בתרומה. בא עליה אחד מן הפסולים – פסלה מן הכהונה. ואם בא עליה אחד מכל העריות האמורות בתורה, מומתין על ידה, והיא פטורה.**
- אחד מכל עריות, ואפילו בהמה. והא הכא דקלון איכא, תקלה ליכא, וקתני:**
מומתין על ידה. בהמה נהרגת במקרה של קלון בלי תקלה
דחיייה: כיון דמזידה היא, תקלה נמי איכא, ורחמנא הוא דחס עליה. עלה דידיה חס, אבהמה לא חס. **בהמה נהרגת, אבל המקרה הוא תקנה וקלון.**
- תשובה 2 לשאלת רב המנונא:** אמר רבא: תא שמע, **בן תשע שנים ויום אחד הבא על יבמתו – קנאה, ואינו נותן גט עד שיגדיל. ומטמא כנדה לטמא משכב תחתון כעליון. פוסל ואינו מאכיל, ופוסל את הבהמה מעל גבי המזבח, ונסקלת על ידו. ואם בא על אחת מכל העריות האמורות בתורה, מומתים על ידו.**
- והא הכא קלון איכא, תקלה ליכא, וקתני: נסקלת על ידו. בהמה נהרגת במקרה של קלון בלי תקלה**
דחיייה: כיון דמזידה הוא, תקלה נמי איכא, ורחמנא הוא דחס עליה. עליה דידיה חס רחמנא, אבהמה לא חס רחמנא. **בהמה נהרגת כי יש תקנה וקלון**
- תשובה 3 לשאלת רב המנונא:** תא שמע: **דבר אחר, שלא תהא בהמה עוברת בשוק ויאמרו: "זו היא שנסקל פלוני על ידה."** מאי לאו, מדסיפא **דבר אחר, שלא תהא בהמה עוברת בשוק ויאמרו: "זו היא שנסקל פלוני על ידה."** תקלה וקלון, רישא קלון בלא תקלה?
- והיכי דמי? ישראל הבא על הבהמה בשוגג. **בהמה נהרגת במקרה של קלון בלי תקלה**
דחיייה: לא, סיפא תקלה וקלון, רישא תקלה בלא קלון.
 - והיכי דמי? גוי הבא על הבהמה, וכדבעו מיניה מרב ששת. **בהמה נהרגת במקרה של תקלה בלי קלון**

